

ZLTO afdeling Rijk van Nijmegen.

Secretaris ZLTO Rijk van Nijmegen
T 024 642 36 27
M 06 10 05 68 89
E zltorijkvannijmegen@zlto.nl

Bekijk ook onze website: www.zltorijkvannijmegen.nl
Volg ons op twitter: [@ZLTORvNijmegen](https://twitter.com/ZLTORvNijmegen)

**Inspraak hoorzitting/informatiesessie Gemeente Beuningen:
commissievergadering Ruimte dinsdag 26 februari 2019 voor het agendapunt
04 Hoorzitting Raadsvoorstel Advies Gebiedsraad. – Locatieplan grootschalige
opwek zon en wind**

Geachte fractie-commissieleden,

We staan momenteel aan de vooravond van een energietransitie: een transitie waar de gemeente Beuningen actief mee aan de slag is gegaan en ook een ambitieuze doelstelling aan heeft gekoppeld om in 2040 energieneutraal te zijn. Om die doelstelling te behalen heeft de gemeente haar verantwoordelijkheid genomen en heeft ze in een uitgebreid en zorgvuldig proces zoveel als nodig de lokale bewoners uit haar vier kernen meegenomen in het opstellen van een energievisie en het daaraan gekoppelde Locatieplan voor duurzame opwekking. Hierbij nogmaals benadrukkend dat de ambitie en het proces dusver complimenten verdient. De energietransitie is namelijk complex en gaat de komende 25 jaar een enorme impact hebben op de directe leefomgeving van ons allemaal. Het is daarom zeer terecht dat lokale inwoners uit Beuningen meedenken en beslissen, wat hopelijk in de realisatie van projecten tot meer en sneller draagvlak leidt. Een kanttekening mag wel geplaatst worden bij de totstandkoming van het zoekgebied voor zon en wind. Het is niet geheel duidelijk hoe de Gebiedsraad gekomen is tot de feitelijke grenzen van het zoekgebied. Bijbehorende vraag is dan ook welke argumentatie ten grondslag ligt aan de (beperkte) locatiekeuzes voor zon en wind. Er heeft met betrekking tot de grenzen van het lokatieplan relatief weinig afstemming plaatsgevonden met lokaal belanghebbenden en het lokatieplan had zowel in oostelijke, westelijke als zuidelijke richting vergroot kunnen worden. Windenergie geniet duidelijk de voorkeur omdat het weinig grondareaal opeist en het meest efficiënt is.

Indien het lokatieplan wordt goedgekeurd door de gemeenteraad zal er ruimte komen om zon (en wind) initiatieven verder te gaan ontwikkelen en uiteindelijk te realiseren in het *Kommengebied*. Gezien de ruime interesse van externe partijen en projectontwikkelaars in de (agrarische) gronden is het niet onwaarschijnlijk dat er véél (ca. 150 ha) verschillende initiatieven zich zullen melden voor het realiseren van een zonnepark. De grondvergoedingen die aan grondeigenaren worden aangeboden maken het (te) aantrekkelijk om hier individueel mee aan de slag te gaan en het complete proces (van idee tot planvorming tot vergunningsaanvraag en 25-jaar exploitatie) uit te besteden aan een externe partij. Dit houdt in dat de leefomgeving van het *Kommengebied* voor de komende 25 jaar bepaalt wordt door **verschillende externe partijen** die enkel een belang hebben in de energieopbrengsten én SDE+-subsidie van de zonneparken. Dit is voor de agrarische sector tamelijk zorgwekkend aangezien de kans zeer groot is dat er verspreid over het *Kommengebied* meerdere verschillende zonneparken worden

gerealiseerd waardoor de grond 25 jaar lang niet meer beschikbaar is voor de agrarische sector. Dit zorgt voor een versnipperd landschap en heeft daarmee een forse impact op de landbouwstructuur. Externe partijen hebben geen enkel belang om samen te werken en gezamenlijk de meest geschikte locaties te ontwikkelen, dan wel een of twee grote parken in gezamenlijkheid te realiseren zodat versnippering tegengegaan wordt. Individuele grondeigenaren hebben zich veelal al gebonden aan één externe partij en hebben daardoor de zeggenschap over locatie en planvorming grotendeels verloren.

De zorg omtrent versnippering is nadrukkelijk aanwezig aangezien het *Kommengebied* kenmerkend is door veelal gevestigde melkveebedrijven die op de korte termijn te maken krijgen met 'grondgebondenheid' (door zuivelsector zelf geïnitieerd). Oftewel toekomstige melkveebedrijven hebben grond rondom hun boerderij nodig om melkkoeien te kunnen weiden en voldoende eigen grond nodig om te voorzien in het rantsoen van de koeien (toekomstige eis van grondgebondenheid). Hoewel zonneparken voor een aantal boeren een kans is om een aanvullend verdienmodel te realiseren is het tegelijkertijd een bedreiging voor de toekomstgerichte boeren die binnen 25 jaar hun huiskavels wensen uit te breiden ten behoeve van een extensieve melkveehouderij. Extra punt van zorg is dat juist de externe partijen (veelal van buiten de agrarische sector) bij de individuele projecten verantwoordelijk zijn voor het creëren van lokaal draagvlak. Dat zal gezien de tegenstrijdige belangen leiden tot onrust, onderlinge ruzies en mogelijk stevige bezwaren en daarmee het dusver zorgvuldig gecoördineerde proces tot het vaststellen van een breed gedragen lokatieplan teniet doen.

Een alternatief voor de verschillende individueel aangelegde projecten is een collectief gedragen plan; een gesocialiseerd plan waarin meerdere boeren samen hun grondposities ter beschikking stellen zodat één of twee meer gecentraliseerde zonneparken ontstaan op die locaties waar toekomstgerichte bedrijven niet belemmerd worden in hun toekomstige extensieve bedrijfsvoering. ZLTO is in gesprek met zowel de grondeigenaren alsook de energie coöperatie Energie Voor Vier om een dergelijk plan te ontwikkelen en de voordelen van een sociaal plan te duiden. Echter is momenteel het individuele belang (0-risico) sterker aanwezig dan het collectieve belang (regie in eigen handen).

Hoewel het huidige beleid en het lokatieplan uitgaat van een voorlopige openstelling van 40 hectare zonnepark is dat gezien de regionale opgave slechts een begin. Op korte termijn zal het proces starten voor het opstellen van een Regionale Energie Strategie (RES) voor de regio Arnhem-Nijmegen, met als resultaat een plan op regionaal niveau voor het opwekken van duurzame energie. Gezien de ruimtelijke beperkingen van steden als Nijmegen en Arnhem zal een beroep worden gedaan op het landelijk gebied. Dat betekent dat het in Beuningen niet bij 40 hectare zal blijven en er nog een veel grotere impact op het platteland gaat plaatsvinden. Burgerparticipatie en een goede lokale verdeling van lusten en lasten is absoluut noodzakelijk om de RES uitvoerbaar te houden. Een collectief plan is daar ons inziens een uitstekend voorbeeld van.

ZLTO kan zich voorstellen dat u onze zorgen deelt. We adviseren u daarvoor randvoorwaarden op te nemen in het lokatieplan.

Martien Nillesen, voorzitter ZLTO afdeling Rijk van Nijmegen